

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1205
1205
1305
1305
1405

Περιοχή Μακεδονία Πόλη ή Χωριό Βέροια
 Νομός ή Έπαρχία Ημαθίας Μοναστήρι ή Έκκλησία Παλαιά Μητρόπολη, Πέτρου και Παύλου
 Αρχιτεκτ. τύπος Βασιλική τρίκλιτη με νάρθηκα και εγκάρσιο κλίτος
 Τοιχογραφίες Τεσσάρων περιόδων: αρχές 11ου ή αρχές 12ου αι. - 1325.
 Α' στρ. α' μισό 12ου αι. = δύο φάσεις
 Β' στρ. 1η δεκαετία 13ου αι.: Δωδεκάορτο, Πάθη, πάνω ζώνη Β. και Ν. κιονοστοιχίας
 Γ' στρ. β' τέταρτο 13ου αι., ιεράρχες αψίδας ιερού (10 συλλειτουργοί, προφήτες, άγιοι Β. κιονοστοιχίας κ. ναού, Κοίμηση, προφήτες)
 Δ' στρ. β' μισό 13ου-αρχές 14ου αι.

ΙΕΡΟ, Αψίδα: 10 συλλειτουργούντες ιεράρχες. Επάνω από την αψίδα, στενή ζώνη με στηθάρια αγίων.
ΠΡΟΘΕΣΗ, Αν. τοίχος: επίσκοποι, Βάπτιση, Κύκλος της Βάπτισης (έργα πολλών καλλιτεχνών α' εικοσαετίας 14ου αι.)
ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΛΙΤΟΣ, Στις άντυγες των παραθύρων του Ν. τοίχου και της Β. κιονοστοιχίας ολόσωμοι άγιοι (Τεσσαράοντα). Ν. τοίχος: Δωδεκάορτο

Χρονολογία

Κατάσταση Κακή. Από την αρχική: αψίδα ιερού, Πρόθεση, κεντρικό κλίτος

Βιβλιογραφία Χιονίδης 1961, σ. 66. Δροσογιάννη 1963, σ. 249-250, πιν. [279]-280. Μιχαηλίδης 1971, σ. 21, πιν. 27α, β, 28α. Τσιγαρίδας 1972, [σ. 553-554, 558, πιν. 500α-β, 507α. Ο ίδιος 1973, σ. 496, πιν. 459α. Μιχαηλίδης 1973-4 (ΑΔ) Β1, σ. 22. Λαζαρίδης 1973-4 (ΑΔΒ3), σ. 736. Ο ίδιος 1975, σ. 266 πιν. 175β. Panayotidi 1975, σ. 304-306, εικ. 1. Εκθεση 1976, αρ. 44, σ. 37.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (συνέχεια). [Κουριουτίδου κ.αλλ. 1977 (ΑΔΒ3), σ. 234].
Mouriki 1978γ, σ. 68. Χατζηδάκης 1979 (ΙΕΕΘ), σ. 437. Παπαζώτος
1980, σ. 489. Τσιγαρίδας 1981 (ΙΟΧΑΕ) σ. 85-6. Οίδιος 1982 (2ο ΧΑΕ), σ.
98-9. Χατζηδάκης 1982, σ. 305. Pazaras 1991 (Μόσχα), σ. 875.

Παπ +

Μιχαηλίδης, 1973, σ. 20 (Αθ), Μιχαηλίδης, 1972, σ. 13 (Αθ)

Ευχερίδου 1985β, σ. 253-255 (Αθ)

Constatinides 1992 pl. 213a. Παπαζώτος 1994 σ. 8-11, 1994β σ. 164-69

Πεπας 1966-67, σ. 322. (βιβλιογραφία)

Κασιώου 1998, σ. 95, 103, 176

Πέτκος 2001, σ. 10, αρ. 11

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

8/2001

Περιοχή ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ Πόλη ή Χωριό Βέροια
Νομός ή Έπαρχία ΗΜΑΘΙΑΣ Μοναστήρι ή Έκκλησία Μυτρόπολη
Αρχιτεκτ. τύπος _____

Τοιχογραφίες Επιμόρφενος Χριστός

Χρονολογία τέλη 12ου - αρχές 13ου

Κατάσταση _____

Βιβλιογραφία Κατεβέρη 1997 σ. 172

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΑ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

12

14

Περιοχή ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Νομός ή Έπαρχία ΗΜΑΘΙΑΣ Πόλη ή Χωριό Βέροια

Μοναστήρι ή Έκκλησία Παλαιά Μητρόπολη Πέτρων & Πανύων

Αρχιτεκτ. τύπος Βασιλική τριμυρική με ναόθημα & εμάροισι υζίζοι

Τοιχογραφίες Στήν άψίδα ¹² συλλειτουργοῦντες ιεράρχες. Έπάνω (άπό

τήν άψίδα) στενή ζώνη με στηθάρια άγίων. Στίς άντυγες τών

παραθύρων τοῦ νοτίου τοίχου καί στίς άντυγες τών τόξων τῆς

βόρειας κιονοστοιχίας όλόσωμοι άγιοι. (Άγιοι Τεσσαράκοντα

Τεσσαρων περιόδων (12^{ος} - 1325)

α' α' μισό 12^{ος} = δυο γάβροι
β' Δωδεκάορτο Παῖδη 1^η δεκαετία 13^{ος} πῶς καὶ τῶν Ν. Β. μοναστηρίων
γ' 2^η δεκαετία 13^{ος} Κοιμητοί, ιεράρχες αγγέλων, προφήτες...
δ' 3^η μισό, αρχές 14^{ος} ἱεράι ἁγιοί Β. μοναστ. κ. τ. αὐτῶν

Ν. τοίχος: Δωδεκάορτο Έρωρρ. Ν. κιονοστοιχία: Τοιχ.

Χρονολογία α' μισό 12ου (εἰκονογράφηση άψίδας) β' μισό 14ου (μεμονω
μενοι άγιοι)

Κατάσταση ὄχι καλὴ κεντρικὸς υζίζος, αμύβα ιερὰ, πρόθεση

Βιβλιογραφία: Δροσογιάννη 1963, σ. 249-250, πίν. 279-280. - Μιχαηλίδης

1971, σ. 21, πίν. 27α-β, 28α. - Τσιγαρίδας 1972 σ. 558, πίν. 507α

Ο ἴδιος 1973, σ. 496, πίν. 459α. - PANAYOTIDI 1975, σ. 304-306, εἰκ. 1.

Πρόθεση = Αν-ταίχος = ενίσχυση
 βαρύνει
 μέγας της βαρύνει } έργο των μεγάλων
 2' 20' 14"

✓ Μουρίκη 1978⁸ σ. 68

✓ Σωφρον
 Σουφοφάρις 1976 σ. 44
 σ. 37 (λαμπρός
 σε σαρδάρη)

✓ Γεν. Τσαγαρίδης 1^ο ΣΧΑΕ 1981, σ. 85-86

✓ Γεν. Τσαγαρίδης, Β' Συμπόσιο 1982, σ. 98-99

✓ Χαλκιδάκης 1979 θ' σ. 437, 1982 σ. 305

✓ Παπαρίδης 1975 σ. 266, πιν. 1758

✓ Χιονίδης 1961 σ. 66 ✓ Παπακώστας 1980 σ. 489 ✓ Pazaras 1991 p. 875

✓ Νικαηίδης 1973-4 (ΑΔ) Β1 σ. 22, Λαζαρίδης 1973-4 (ΑΔ Β3) σ. 736

✓ Κουρνούδης κ. αλλ. 1977 (ΑΔ Β2) σ. 234

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

15^ο (16^ο)
(ΜΤΒ2)

Περιοχή Μακεδονία Πόλη ή Χωριό Βέροια
Νομός ή Έπαρχία Ημαθίας Μοναστήρι ή Έκκλησία Αγ. Νικόλαος της Γούρ-
νας, Γουρνιά
Άρχιτεκτ. τύπος Αρχιτάκτο μονόχωρο, Ξυλόστεγος, πριν το 1525 έγινε τρίκλιτος, χωρίς νάρθυα.
Τοιχογραφίες Υπάρχουν.
κατά Παπαζώτο οι αρχαιότερες 16ου αμ.

Χρονολογία τοιχογραφίες: 15ος αι. / Τσιγαρίδας 16^{ου} αι. (Παπαζώτος)

Κατάσταση

Βιβλιογραφία Λαζαρίδης 1973-74 (Α.Δ. 29) Β3 σελ. 755

Τσιγαρίδας 1988, σελ. 19 Παπαζώτος 1994β σ. 191-2

Παπαζώτος 1988, σ. 409
(Α0)

Μιχαηλίδης 1970, σ. 412 (Α0)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

15ος

Περιοχή ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ Πόλη ή Χωριό Βέροια (περιοχή Γούρνα)
 Νομός ή Έπαρχία ΗΜΑΘΙΑΣ Μοναστήρι ή Έκκλησία Αγ. Νικόλαος της Γούρας Γουρνιά
 Αρχιτεκτ. τύπος _____
 Τοιχογραφίες Υπάρχουν

Χρονολογία τοιχ: 15ος αι.

Κατάσταση _____

Βιβλιογραφία Τσιγαρίδας 1988 σ. 19

Λαζαρίδης 1973-74 (ΑΔ 29) Β3 σ. 755

Το παρτίδα 1988, σ. 19. Οι τυχόν κινδύνους με τα βαρκυρέρα, αλλά η αδρά-
 και ανέγγραφα πρόσωπα, βρα οποία αποδείχεται η φημισμένη
 σχηματική υποστήριξη του όρου με τη χαλαρή παχυστορία αυτών
 τα όρια της γέφυρας, που διατηρούνται σε τυχόν της κρήνης τα
 τελευταίον τέταρτον του 15^{ου} αι.

